

Redegjørelse for aktsomhetsvurdering 2024

Innhold

Forord	3
1. Innledning	4
2. Organisering	5
3. Driftsområde	8
4. Rutiner og retningslinjer	11
5. Aktsomhetsvurdering 2024	19

Forord

I Visma Enterprise AS har vi over lang tid arbeidet systematisk for å sikre etisk og bærekraftig forretningsførsel. Vi tror på åpenhet som grunnlag for en bærekraftig virksomhet, og vi forplikter oss til kontinuerlig forbedring. Vårt arbeid med denne rapporten er forankret i selskapets verdier: Inkludering, entreprenørskap, dedikasjon og ansvarlighet. Takk til alle ansatte for deres engasjement i dette arbeidet.

For spørsmål om vårt arbeid med etterlevelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, kan du kontakte visma@visma.com

Selja von Zernichow

Selja von Zernichow

Administrerende direktør

Innledning

Visma Enterprise AS har etablert klare retningslinjer og rutiner i samsvar med Åpenhetsloven for å sikre etterlevelse av lovens krav om åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse retningslinjene og rutinene utgjør en viktig del av vår forpliktelse til ansvarlig og etisk forretningspraksis.

Våre retningslinjer for åpenhet og menneskerettigheter sikrer at vi opererer på en transparent og ansvarlig måte. Vi legger vekt på åpen kommunikasjon, både internt og eksternt, og sørger for at relevante opplysninger om vår virksomhet er tilgjengelige for interessenter. Dette inkluderer informasjon om selskapets struktur, styring, mål, resultater og eventuelle risikoer og tiltak knyttet til menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Dette dokumentet redegjør for aktsomhetsvurderingene utført av Visma Enterprise AS i perioden fra 1. januar til 31. desember 2024. Hensikten med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i de viktigste funnene fra aktsomhetsvurderingene og hvilke tiltak Visma Enterprise AS har implementert som følge av disse funnene.

Organisering

Organisering

Visma er et konsern som består av et morselskap, Visma AS, og over 300 datterselskap lokalisert i flere land i Europa og i Sør-Amerika. Visma Enterprise AS er et av de største av disse datterselskapene, og har sin virksomhet fordelt på 12 kontorlokasjoner i Norge, samt kompetansesentere i Romania, Portugal, Spania, Sverige, Latvia og Litauen.

Visma eies hovedsakelig av internasjonale investorer, som er representert i styret. Det overordnede ansvaret til styret er å overvåke og føre tilsyn med Vismas daglige drift og gi råd om implementering av strategi. Visma samhandler med styret i månedlige styremøter, og som en del av den daglige virksomheten etter delegert fullmakt godkjent av styret. Sammen med toppledelsen foretar styret en årlig gjennomgang av virksomhetsstyringen i selskapet. Dette inkluderer temaer som risiko, revisjon, internkontroll, sikkerhet og den overordnede bærekraftsstrategien.

Visma Enterprise AS er et heleid datterselskap av Visma, og arbeider i stor grad etter de samme prosesser, rutiner og retningslinjer som konsernet for øvrig. Dette inkluderer felles varslingskanaler, og felles mekanismer for oppfølging av alvorlige forhold. Varslingskanalen er tilgjengeliggjort for alle ansatte gjennom intranettet og ledelsessystemet for kvalitet.

Organisasjonskart

**Managing
Director**
Selja v. Zernichow

**Business
Operations**
Lise J. Hafskjold

People & Culture
Thea M. Ringøen

ERP
Kristin Geirhovd

WFM
Ole-Christian
Wedholm

CTO
Sjur Waagbø

Sales & Marketing
Michael Larsen

Driftsområde

Driftsområde

Visma Enterprise AS leverer programvare og tjenester innenfor tid og ressursstyring, økonomi, regnskap, lønn, HR, innkjøp og administrasjon til norske kommuner, fylkeskommuner, statlige organer og større private selskaper.

Vår programvare og tjenester bidrar til å effektivisere og automatisere ulike forretningsprosesser, samt håndtere økonomi- og personaladministrasjon for norske virksomheter.

Våre leverandører er hovedsakelig tilbydere av SaaS, PaaS og IaaS, eller leverandører direkte tilknyttet vår daglige drift, som tilbydere av hardware, lokaler, renholdstjenester og kantinedrift.

Driftsområde

Visma Enterprise AS tilbyr en portefølje med ulike løsninger som er utviklet med tanke på å imøtekomme behovene til større virksomheter som opererer innenfor et komplekst og strengt regelverk, spesielt innenfor offentlig sektor.

Disse løsningene er resultatet av omfattende erfaring og kunnskap som Visma Enterprise har opparbeidet seg gjennom årene. Vi har nøye tilpasset hver løsning for å sikre at de oppfyller de spesifikke kravene og utfordringene som oppstår i samsvar med det komplekse offentlige regelverket.

Løsninger for effektiv virksomhetsstyring:

- Lønn og HR
- Tid- og ressursstyring
- Økonomisystem
- Innkjøpssystem

Rutiner og retningslinjer

Rutiner og retningslinjer

Rutinene vi har etablert hjelper oss med å implementere og overvåke prinsippene og pliktene som er fastsatt i Åpenhetsloven. Vi har et team med dedikerte ansatte som er ansvarlig for å implementere og følge opp disse rutinene, og vi sørger for at ansatte er klar over sitt ansvar og sine forpliktelser gjennom blant annet selskapets Code of Conduct, workshops om selskapets verdier og årlige e-læringskurs.

Vi er også opptatt av å sikre anstendige arbeidsforhold i vår virksomhet og i vår verdikjede. Våre retningslinjer og rutiner omfatter krav til arbeidsmiljø, likestilling, ikke-diskriminering, rettferdig lønn og vern av arbeidstakerrettigheter. Vi samarbeider med våre leverandører og samarbeidspartnere for å sikre at også deres praksis er i tråd med disse prinsippene.

Ved å etablere klare retningslinjer og rutiner, samt overvåke og evaluere vår praksis, forplikter vi oss til å drive virksomheten vår på en måte som fremmer åpenhet, respekt for menneskerettigheter og skaper anstendige arbeidsforhold hos oss og i vår verdikjede. Vi tar vårt ansvar alvorlig, og vi er dedikerte til å opprettholde høye standarder for etisk og samfunnsansvarlig forretningsførsel.

Policies

Som en del av våre interne retningslinjer, er våre ansatte pålagt å følge våre policies, som dekker følgende områder:

- Antitrust and Competition Law Policy - les denne [her](#)
- Supplier Code of Conduct - les denne [her](#)
- Diversity & Inclusion Strategy - les denne [her](#)
- Sustainability Policy - les denne [her](#)
- Anti-Corruption Policy for external stakeholders - les denne [her](#)
- Group Governance Policy - les denne [her](#)
- Code of Conduct - les denne [her](#)

Våre policies er tilgjengelig på vår nettside for Compliance: [Visma Trust Centre](#).

Varsling og forbedring

Visma Whistleblower Channel

Visma har en egen varslingskanal (Visma Whistleblower Channel), der både ansatte, tidligere ansatte, kunder, leverandører og andre kan varsle om kritikkverdige forhold i Visma og om eventuelle brudd på Vismas forpliktelser til å overholde menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Visma Whistleblowing Channel er et verktøy som muliggjør anonym innsending av (mistenkt) brudd på lokale og/eller EU/EØS-reguleringer både innen Visma og utenfor, samt brudd på Visma sine egne retningslinjer. Kanalen sørger for konfidensiell kommunikasjon mellom den som varsler og den som behandler klagen internt. Visma Enterprise er koblet på denne kanalen og har link til denne på vår hjemmeside.

Forlag til kontinuerlig forbedring

I Visma Enterprise har vi implementert en struktur for kontinuerlig forbedring og varsling, som inkluderer lavterskel-kanalene Gullkorn og Incidents & Questions. Vi ønsker å oppmuntre til aktiv deltakelse og oppfordrer alle våre ansatte til å komme med ideer og forslag til forbedringer, uansett hvor små eller store de måtte være. Disse kanalene gir en trygg og åpen arena der ansatte kan dele sine tanker og bidra til selskapets utvikling.

Risikostyring

Visma Enterprise har over lengre tid jobbet strategisk og forebyggende med risikostyring, blant annet gjennom våre sertifiseringer. Vår tilnærming til risikohåndtering omfatter systematisk identifisering og vurdering av potensielle risikoer i alle deler av vår virksomhet. Visma Enterprise gjennomfører årlige risikokartlegginger for å identifisere risikofaktorer, samt vurdere sannsynlighet og alvorlighetsgrad for at risikoen inntreffer. Basert på disse analysene utvikler vi risikoreduserende tiltak og implementerer kontrollsystemer som følges opp.

Som en del av arbeidet med antikorrupsjon gjennomfører alle forretningsområder og avdelinger i Visma Enterprise en risikovurdering av mulighetene for korrupsjon. Tema som blir vurdert er blant annet gaver, utgifter, representasjon og innsidehandel, samt priskartell og anbudssamarbeid. I tillegg gjennomføres en miljøkonsekvensutredning per lokasjon, og det utarbeides en handlingsplan for å adressere identifiserte funn.

Det er viktig for oss som selskap å være proaktive når det gjelder å identifisere og håndtere nye og framvoksende risikoer. Gjennom overvåkning av markedstrender, teknologiske endringer og regulatorisk utvikling, er vi i stand til å tilpasse våre risikostyringsstrategier og ta nødvendige forholdsregler i tide. Risikokartlegginger og identifiserte tiltak forankres hos ledelsen i Visma Enterprise AS gjennom fast møteforum med compliance som hovedtema.

Vår praksis involverer engasjement og deltakelse fra alle nivåer i organisasjonen. Det er fokus på åpen kommunikasjon og kunnskapsdeling, slik at ansatte kan identifisere og rapportere potensielle risikoer og bidra til utviklingen av effektive tiltak. Det gjennomføres regelmessige beredskapsøvelser for å sikre at ansatte og ledelse er forberedt på eventuelle kriser eller uforutsette hendelser. Disse øvelsene hjelper oss med å identifisere svakheter, styrke vår responskapasitet og forbedre vår beredskapsplanlegging. Vi jobber med kontinuerlig forbedring av våre metoder og systemer for risikostyring og risikohåndtering.

Leverandørkjede

Visma Enterprise kartlegger risikoer hos sine leverandører ved å følge vårt Vendor Management Framework. Det innebærer å kartlegge risikoer ved å gjennomgå svar på redegjørelser leverandøren selv må svare på før avtaleinngåelse og ellers regelmessig/årlig, avhengig av vår interne risikovurdering av den enkelte leverandør.

Complete Control er et kontraktssystem hvor alle leverandørkontrakter lastes opp og som gir en god oversikt over de til enhver tid gjeldende leverandør. Spørreskjemaer kan sendes til leverandørene direkte gjennom Complete Control. Vi har laget et spørreskjema som inkluderer spørsmål om bl.a. leverandørens etterlevelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Svarene fra leverandøren blir videre brukt til å evaluere leverandøren, samt identifisere ulike risikoer som må behandles før avtale inngås. Leverandøren følges deretter opp årlig. Spørsmålene som stilles til leverandøren oppdateres etter behov.

Supplier Code of Conduct

Alle leverandører skal i utgangspunktet akseptere Vismas Supplier Code of Conduct. Leverandøren skal respektere og støtte beskyttelse av internasjonalt erklærte menneskerettigheter. Visma tolererer ikke brudd på menneskerettighetene blant våre leverandører, partnere, kunder og andre interessenter. Supplier Code of Conduct stiller krav til Vismas leverandører om å følge gjeldende regelverk, ikke-diskriminering av ansatte, rettferdig og lik lønn for likt arbeid, korrupsjon-oppfølgning og oppfyllelse av menneskerettighetene med mer.

Visma stiller i Supplier Code of Conduct krav om at leverandøren kartlegger sine forsyningskjeder for å vurdere spesielle produktrelaterte eller geografiske risikoer for negativ påvirkning for menneskerettighetene, inkludert risikoer knyttet til tvangsarbeid og moderne slaveri, barnearbeid, organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger blant arbeidere. Visma har forbeholdt seg retten til å revidere leverandører for å få bekreftet at de oppfyller kravene i vår Supplier Code of Conduct. Dersom leverandøren ikke aksepterer Vismas Supplier Code of Conduct, gjennomføres ytterligere undersøkelser for å kartlegge om leverandøren likevel har prosesser som i det vesentlige tilsvarer forpliktelsene i Vismas Supplier Code of Conduct.

Bærekraft

Visma Enterprise har iverksatt tiltak for å vurdere påvirkning på miljø og bærekraft.

SmartTrackers

SmartTrackers er en bærekraftsplattform Visma benytter for å samle og analysere bærekraftsdata i organisasjonen. Dataene som samles inn omfatter blant annet energibruk på kontorene, varme og avfall, forretnings- og bilreiser, samt tilhørende utslipp. Informasjonen innhentes på årlig basis. Dataen brukes i arbeidet med å nå Visma-konsernets klimamål i tråd med Parisavtalen, i tillegg til mål relatert til likestilling og underleverandører.

Miljøkonsekvensutredning

Visma Enterprise har lokasjoner på flere steder i landet. Det er gjennomført møter og innført retningslinjer for kontorledere. Arbeidet med bærekraft har resultert i en miljøkonsekvensutredning (Environmental Impact Assessment) som inkluderer en handlingsplan for å adressere identifiserte funn.

Les mer om Visma Enterprises bærekraftsarbeid i vår bærekraftsrapport:
[Visma Enterprise AS Bærekraftsrapport 2024](#)

Sertifiseringer

I Visma Enterprise arbeider vi etter sertifiserte prosesser for kvalitetsledelse, og har over tid arbeidet systematisk for å være compliant med ulike frivillige sertifiseringsstandarder, herunder innen temaene:

- Kvalitetsledelse
- Miljø og bærekraft
- Likestilt arbeidsliv

Aktsomhetsvurdering 2024

Funn

Visma Enterprise AS har vurdert ulike risikofaktorer knyttet til arbeidsmiljøet og likebehandling av ansatte, internt og hos våre leverandører. Risikoene og tiltakene er i all hovedsak sammenfallende med de fra tidligere år.

Det er ikke avdekket noen faktiske brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Vi mener dette har sammenheng med at vi har hatt kontinuerlig fokus på etisk forretningsvirksomhet over lang tid.

Imidlertid har vi identifisert risikoer og potensielle konsekvenser dersom risikoen materialiserer seg. I vårt forebyggende arbeid er det mulig for oss å forutse og forberede tiltak for å minimere risiko og håndtere eventuelle utfordringer på en effektiv måte. Vi ser på dette som en viktig del av vår proaktive tilnærming til risikostyring og etterlevelse av regelverket.

Identifiserte risikoer inkluderer misbruk av opplysninger, lønnsdiskriminering og diskriminering basert på livsfase, kjønn, graviditet, foreldrepermisjon, adopsjon, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og etnisitet.

Varslingskanaler, retningslinjer for varsling og involvering av ledere og HR er også en del av prosessen for å håndtere disse risikoene og sikre rettferdighet, respekt og verdsettelse på arbeidsplassen, dersom uønskede hendelser skulle forekomme.

Siden oktober 2023 har Visma særlig fulgt med på utviklingen i situasjonen i Israel og Gaza, fordi Visma har en leverandør i sin leverandørkjede med tilknytning til Israel. Denne overvåkingen har fortsatt i 2024, og vi har gjort ytterligere vurderinger.

Problemstillingen ble løftet basert på rapportering om at en sentral ansatt hos et selskap som leverer tjenester til Visma har ytret støtte til Israels sak på offentlige forum, som for eksempel LinkedIn. Visma har gjennomført en nærmere vurdering for å undersøke hvor grensen går mellom alminnelig bruk av ytringsfriheten, og ytringer og handlinger som bidrar til negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter, og dermed krever tiltak eller rapportering iht. åpenhetsloven § 4 bokstav c.

Visma har vurdert selskapet jevnlig i løpet av 2024, og besluttet å se etter en alternativ leverandør for å minimere risiko for negativ påvirkning.

Kunstig intelligens

De senere årene og særlig i 2024 har Visma Enterprise i større grad benyttet tjenester og leverandører basert på kunstig intelligens (KI), slik som språkmodeller. Bruk av KI gir store fordeler med tanke på effektiv ressursbruk, forenkling av repeterende arbeidsoppgaver og verdiskapning i produkter til våre kunder.

Bruk av KI innebærer imidlertid bruk av tjenester som ofte er trent på store datamengder. Det er en risiko for at datagrunnlaget brukt på trening inneholder skjevheter, for eksempel fordi en gruppe mennesker er mer representert. Dette kan medføre ubevisst diskriminering og risiko for spredning av feilinformasjon.

Visma Enterprise har ikke avdekket noen faktisk negativ påvirkning, men følger med på bruk av KI for å avdekke eventuelle risikoer og negative konsekvenser.

Risikominimerende tiltak

Håndteringen av identifiserte risikoer varierer avhengig av identifisert alvorlighetsgrad, sannsynlighet og konsekvens. For mistanke om alvorlige brudd oppfordres ansatte til å bruke varslingskanalen Whistle Blowing Channel. Det legges vekt på å håndtere bruddene raskt og effektivt etter interne rutiner.

Gjennom aktsomhetsvurderingen 2024 ble det kartlagt hvilke risikoer selskapet står overfor, med hensyn til å opprettholde menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold. En rekke av disse risikoene er det allerede implementert tiltak for å minimere, gjennom vårt øvrige arbeid med personvern, likestilt arbeidsliv, bærekraft mm. Tiltak fra tidligere år har blitt kontinuerlig fulgt opp, og det er også gjennomført opplæringssesjoner med fokus på inkludering og lavterskeltilbud for å inkludere alle ansatte.

Identifiserte tiltak gjennom arbeidet med aktsomhetsvurderingen innebærer:

- Skjerpede krav til prosess og dokumentasjon ved inngåelse av avtale med nye leverandører. Denne prosessen ble ytterligere forsterket i løpet av 2024 med mål om ferdigstilling tidlig i 2025.
- For å begrense negativ effekt ved bruk av KI er det fokus på å etablere retningslinjer for ansvarlig bruk av KI, med særskilt fokus på sikkerhet, personvern og kritisk bruk av output.
- Fortsette å arbeide systematisk med kontinuerlig forbedring innen områdene
 - Personvern
 - Likestilling og inkludering
 - Bærekraft
- Fortsette med internopplæring i selskapets forpliktelser og policies som skal sikre etterlevelse av menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold, for eksempel sikre opplæring av ledere for å forhindre diskriminering i ansettelses- og lønnsprosesser, sikre at ansatte er kjent med taushetsplikt om opplysninger de har tilgang til gjennom sin rolle, opplæring i kvalitetssystem og prosesser mm.
- Oppdatert handlingsplan for de risiko-scenariene som anses som høyest risiko

A man in a green jacket is riding a bicycle away from the camera down a dirt path. The path is lined with large, leafy trees on the right and a hedge on the left. The scene is bathed in warm, golden light, suggesting late afternoon or early morning. The overall mood is peaceful and contemplative.

Entrepreneurial Responsible Dedicated Inclusive

Champions of cloud software

